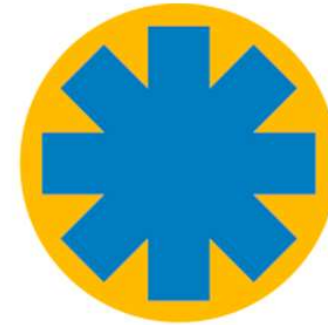

Distintiu

Compromís antiestigma

**COMPROMÍS
ANTIESTIGMA**

 obertament

*www.obertament.org
[@obertament_sm](https://twitter.com/obertament_sm)*

Obertament

La nostra raó de ser

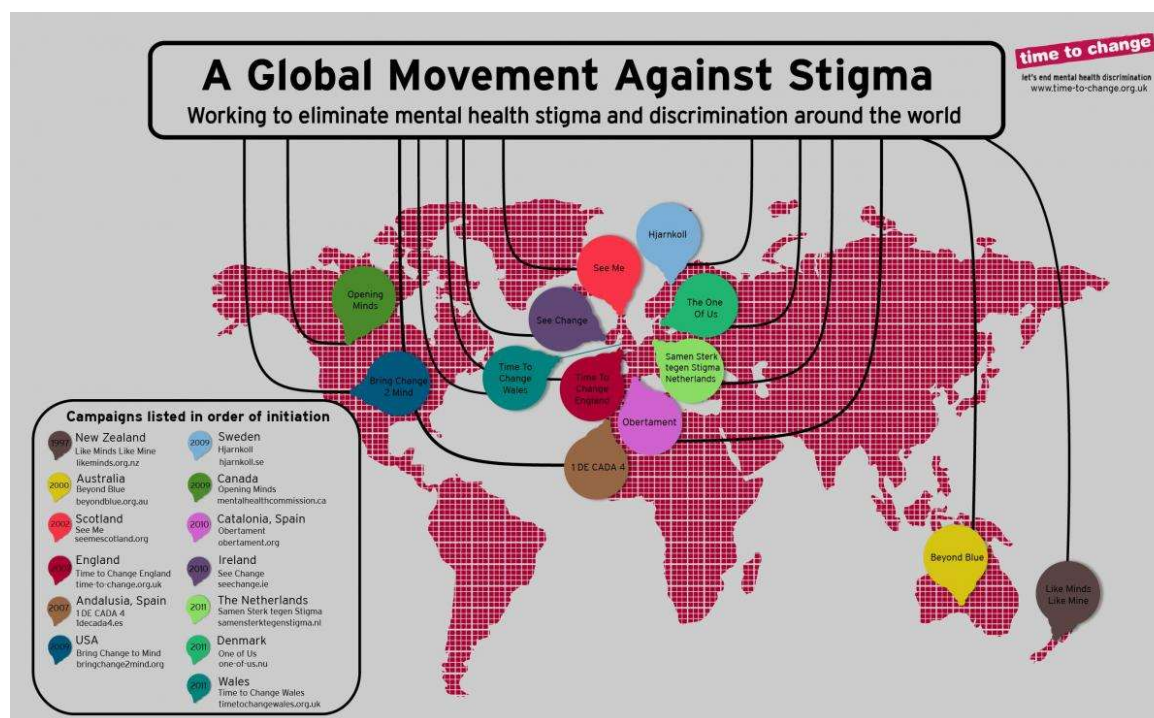
1

Qui som?

Som una aliança del sector de la salut mental que, des dels seus inicis l'any 2010, ha comptat amb la implicació del Govern de la Generalitat, de la Fundació 'la Caixa' i d'altres institucions

Qui som?

Formem part de la *Global Anti Stigma Alliance*, una aliança internacional de projectes antiestigma que comparteix coneixement i metodologies efectives

La nostra raó de ser

Segons l'estudi "L'Estigma i la discriminació en Salut Mental a Catalunya 2016", elaborat per Universitat Autònoma de Barcelona per Obertament:

- **Un 80,1% de les persones amb problemàtica de salut mental ha estat discriminada** per raó de salut mental i un 54,9% és discriminat bastant o molt freqüentment.
- Per fer front a l'estigma i el tracte discriminatori, **l'opció majoritària de les persones (un 82,4%) és ocultar**, en algun àmbit vital, que tenen un trastorn.
- La por a ser discriminades o vexades fa que les **el 88,8% de persones amb trastorn mental deixin de fer alguna activitat bàsica en la vida**, com ara socialitzar-se, fer esport, expressar opinions, estudiar o treballar
- **El tracte discriminatori afecta als principals àmbits de la vida:** existeix a l'entorn laboral, l'educatiu, en l'atenció sanitària, en les relacions familiars, d'amistat i de parella.

A Catalunya l'estigma i la discriminació per raons de salut mental està molt estesa
L'estigma és real i afecta a les trajectòries i expectatives vitals de les persones afectades que viuen a Catalunya

El Distintiu

Compromís Antiestigma

2

El perquè

L'àmbit sanitari

Els serveis sanitaris, en concret els de la xarxa de salut mental, constitueixen **un element clau a l'hora de detectar**, acollir i acompanyar les possibles demandes d'ajuda de les persones que estan passant per una problemàtica de salut mental.

L'estigma i la discriminació en salut mental és la **principal barrera per demanar ajuda** i pot afectar a la qualitat de l'assistència rebuda

El distintiu

Compromís Antiestigma

**CENTRE COMPROMÈS
CONTRA L'ESTIGMA
EN SALUT MENTAL**

NIVELL BÀSIC

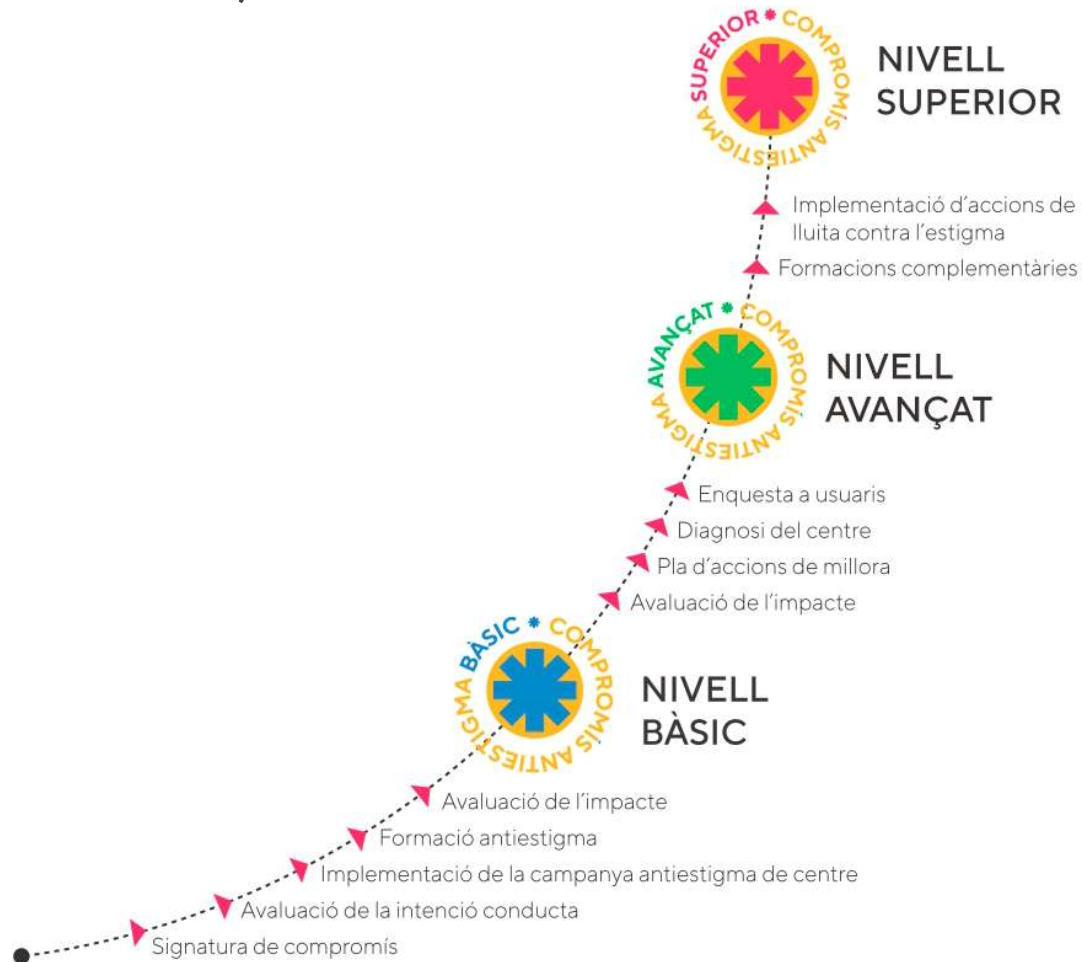
EL DISTINTIU COMPROMÍS ANTIESTIGMA

és una acreditació que reconeix el compromís i la millora contínua en la lluita contra l'estigma i la discriminació en salut mental dels centres de la xarxa de salut mental a Catalunya.

Elaborat per **Obertament**, és el primer segell de qualificació que **reconeix i posa en valor els esforços** dels centres de salut mental i els seus professionals, en la lluita contra l'estigma en salut mental.

El distintiu

Un distintiu, tres nivells

El distintiu compta amb **tres nivells progressius**, que permeten que els centres vagin incrementant el seu nivell de compromís amb la lluita contra l'estigma de manera sostinguda segons les seves necessitats i amb els seus propis temps.

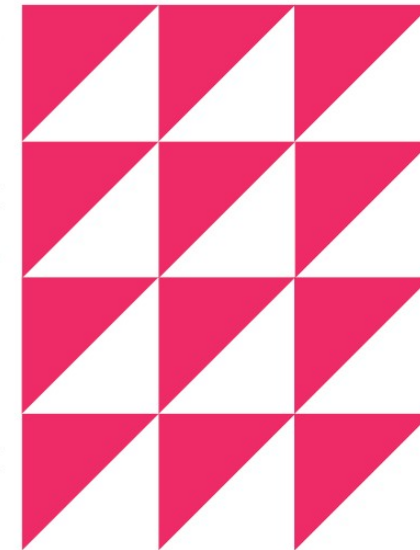
L'acreditació **permet la participació** dels centres més avançats i amb una llarga trajectòria en la lluita contra l'estigma, però també permet la inclusió de centres que tot just s'hi iniciïn.

Compromís Antiestigma

Beneficis

- ▶ Permet **implicar-se** en la lluita contra l'estigma de manera estructurada i àgil
- ▶ Millora la **qualitat assistencial**, una atenció lliure d'estigma, és una atenció de qualitat
- ▶ Premia **el compromís** i el visibilitza davant de tot el sector
- ▶ Genera **orgull i sentiment de pertinença** en els treballadors, el compromís contra l'estigma és un compromís amb la tasca dels professionals

 Disminueix els **nivells d'estigma** als centres de salut mental

Compromís Antiestigma

Característiques

*** EFECTIU**
procés i
implementació
àgils i senzills

*** PRÀCTIC**
aporta eines
pràctiques i clares
per fer front a la
lluita contra
l'estigma

*** RIGORÓS**
amb mesures
d'impacte

*** BASAT EN
L'EVIDÈNCIA**
utilitza
metodologies que
sabem que
funcionen en la
lluita contra
l'estigma

*** TRANSPARENT**
els compromisos
assumits i
l'informe final
d'Obertament
seran publicats
pels centres

El distintiu està dirigit als centres de salut mental d'adults
de la xarxa de salut mental de tot el territori català.

**A QUI VA
DIRIGIT**

El primer nivell

Compromís Antiestigma Bàsic

3

Compromís Antiestigma Bàsic

Requisits

REQUISITS		DESCRIPCIÓ	CONDICIONS
1 2 3 4	Signatura de compromís amb la lluita contra l'estigma	El centre haurà de signar el document de compromís abans d'iniciar les accions.	Signatura oficial posterior a requisit 2. El centre podrà afegir contingut al compromís.
	Avaluació d'intenció conducta	El centre haurà d'avaluar la intenció de conducta dels professionals a través de l'escala BAHMS a l'inici i al final del procés.	Passació de l'enquesta a l'inici del procés. Passació de l'enquesta al final del procés. Buidatge i anàlisi de les dades de l'enquesta.
	Implementació de la campanya antiestigma de centre	El centre haurà de desplegar la campanya antiestigma de centre.	Obertament facilitarà els materials de la campanya. La campanya haurà d'estar activa durant 6 mesos.
	Formació antiestigma	El centre haurà de formar als treballadors del centre en lluita contra l'estigma en salut mental.	La formació ha de tenir una duració mínima de 4 hores. La formació ha d'abordar exclusivament contingut relacionat amb l'estigma i la discriminació en salut mental. La formació ha de ser impartida en primera persona. La formació ha de comptar amb una avaluació d'impacte prèvia amb resultats positius.

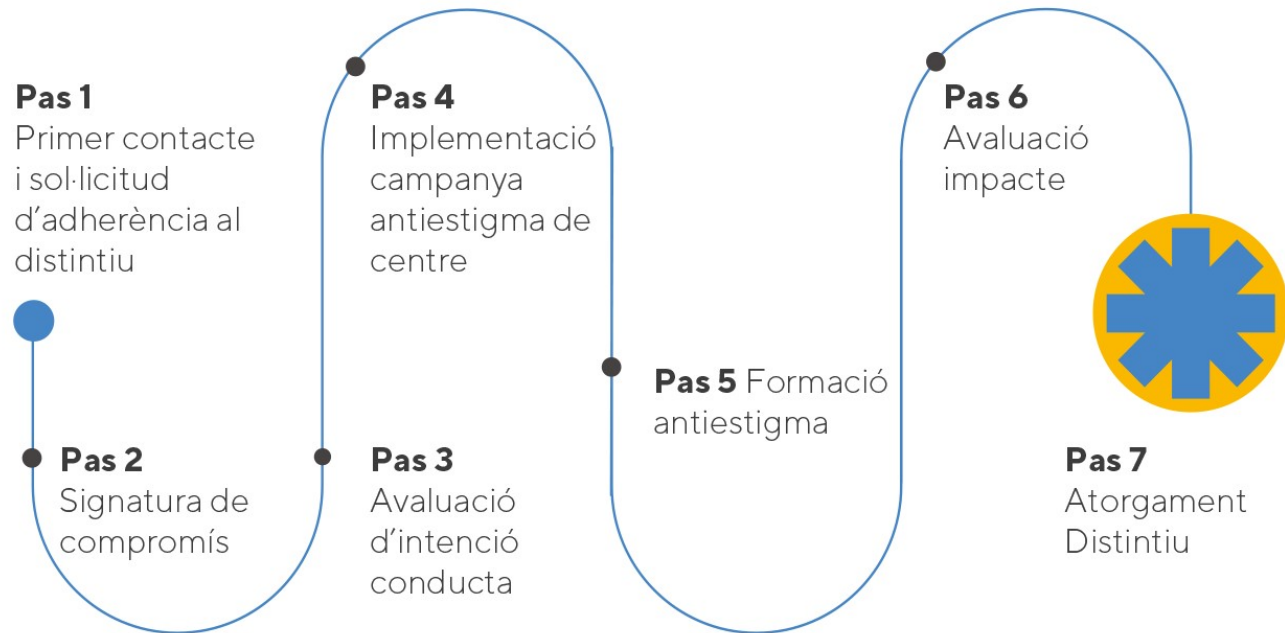
Per tal d'aconseguir el distintiu, el centre haurà de complir **4 requisits** per tal demostrar que és un centre compromès amb la lluita contra l'estigma

El distintiu té una **validesa de 3 anys**, un cop finalitzat el període estipulat s'haurà d'iniciar el procés de renovació.

Per renovar el distintiu el centre haurà de revisar l'estat dels ítems i actualitzar les accions prèviament realitzades i iniciar els tràmits per accedir al següent nivell.

Compromís Antiestigma Bàsic

7 Passes endavant

Obertament, ofereix la possibilitat als centres de salut mental de fer set passes endavant i **convertir-se amb un centre compromès amb la lluita contra l'estigma**

Compromís Antiestigma Bàsic

Cost per més d'un centre simultani

Descompte per adhesió de més d'un centre

Servei	Característiques	Preu individual	Descompte	Preu final centres simultanis
1 centre		1350€	-	1350€
2 centres	- Acompanyament i reunions de seguiment durant el procés d'obtenció del distintiu de manera conjunta. - Impressió i enviament de materials per la campanya interna. - Revisió requisits i informe final individualitzat. - Atorgament distintiu i placa i materials acreditatius individualitzat.	2700€	10%	2430€
3 centres		4050€	15%	3442,5€

S'aplicaran els descomptes **implementant el distintiu en els centres de manera simultània**, permetent la realització conjunta del seguiment.

Compromís Antiestigma Bàsic

Altres costos

1 Avaluació Intenció de conducta - Requisit 2

El centre podrà externalitzar l'avaluació, el buidatge i l'anàlisi de les dades de l'enquesta.

2 Formació Antiestigma - Requisit 4

El centre haurà de formar als treballadors del centre en lluita contra l'estigma en salut mental. La formació ha de complir les condicions específiques de durada, continguts i ha de ser impartida per un formador en primera persona. La formació compleix els requisits per ser **bonificada** a través de la Tripartita.

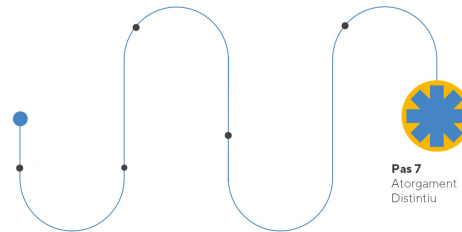
Compromís Antiestigma Bàsic

Els 5 primers centres

ELS PRIMERS CENTRES

Volem trobar **els primers 15 centres** que vulguin fer 7 passes endavant s'adhereixin al distintiu.

Realitzarem una **cerimònia de reconeixement** pels centres que liderin la lluita contra l'estigma en salut mental durant el 2023

Annex 1

Abordant l'estigma a a l'àmbit sanitari

Proposta formativa

Necessitat de lluitar contra l'estigma en salut mental

Els principals **estereotips negatius** cap a les persones amb un trastorn de salut mental que operen a la xarxa assistencial de salut son similars als de la població general.

Els serveis sanitaris, en concret **la xarxa de salut mental**, constitueixen un element clau a l'hora de detectar, acollir i acompanyar les possibles demandes d'ajuda de les persones que estan passant per una problemàtica de salut mental.

El **40,6%** de les persones amb un TM afirmen haver estat tractades injustament pel fet de tenir un TM en algun servei de la xarxa de salut mental

Els professionals sanitaris tenen potencial d'actuar com a agents desestigmatitzants i normalitzadors de les problemàtiques de salut mental.

El projecte a l'àmbit sanitari

Formació antiestigma

Des d'**Obertament**, com a experts en la lluita contra l'estigma i salut mental, hem dissenyat **formacions** perquè els equips de professionals sanitaris puguin enfrontar-se i posar fi a la discriminació.

El projecte es va **co-dissenyar** amb el Departament de Salut, societats científiques, professionals de centres d'atenció primària i de la xarxa de salut mental ambulatoria derivats pel l'ICS, el Consorci de Salut i Social de Catalunya, la Unió, el Fòrum així com amb persones afectades per un trastorn de salut mental.

La proposta d'intervenció ha estat **pilotada i avaluada** demostrant la seva efectivitat a través d'un assaig clínic.

El projecte a l'àmbit sanitari.

Objectius i metodologia

1 Objectius

- Reduir l'estigma i la discriminació que viuen les persones que tenen o han tingut un trastorn mental en la xarxa de salut mental i la xarxa d'atenció primària.
- Donar coneixements i eines als equips dels EAPs, CSMA, CMIJ, CAS, SRC, HD, llars residencials i Clubs socials per a què puguin lluitar contra l'estigma i la discriminació en salut mental.

2 Metodología

- Sessions **teoricopràctiques**, el docent utilitza presentacions per acompanyar les explicacions teòriques i fomenta els espais de participació activa dels professionals a través de reflexions conjuntes.
- El material teòric es complementa amb **material audiovisual** amb testimonis en primera persona i testimonis de professionals i amb exercicis pràctics.

El projecte a l'àmbit sanitari.

Formació Antiestigma

Formació per a centres de salut mental bàsica			
DIRIGIT A	Tots els treballadors	DURACIÓ	4h
Generem espais de reflexió sobre l'estigma i la discriminació en salut mental i com fer-hi front		CONTINGUT:	
		▪ Mites i realitat en salut mental ▪ Salut mental més enllà del trastorn mental ▪ Estigma i discriminació en salut mental ▪ Estigma i discriminació la xarxa de salut mental ▪ Que podem fer com a professionals	

Pressupost formació

Pressupost formació presencial

Formació	Total hores	Característiques de la formació	Nombre de sessions	Preu
Formació per a centres de salut mental bàsica	4h	• Formació presencial • Fins a 25 professionals • Materials inclosos	2 sessió 2h	623€
Formació per a per a professionals de salut mental bàsica	4h	• Formació telemàtica • Materials inclosos	2 sessió 2h	25€ per professional

Aquesta formació està exempta d'IVA en virtut de l'Art 20.9 de la Llei d'IVA 37/1992.

Formació bonificable tripartita

Annex 2

Proposta consultoria
Avaluació d'impacte

Expertesa en avaluació

L'avaluació constitueix un pilar clau d'Obertament. Segons l'avalua, és la primera entitat de l'estat espanyol en realitzar un estudi d'avaluació d'impacte d'un projecte social amb el màxim rigor metodològic: un assaig controlat aleatoritzat.

Actualment, **Obertament utilitza escales validades internacionalment per avaluar l'impacte dels seus projectes** en els diferents àmbits diana:

- * Àmbit sanitari: Beliefs and Attitudes towards Mental Health Service Users' Rights Scale (BAMHS)
- * Àmbit educatiu: Reported and Intended Behaviour Scale (RIBS)
- * Àmbit laboral: Opening Minds Scale - Workplace Attitudes (OMS-WA)
- * Àmbit portaveus (primera persona): Internalized Stigma of Mental Illness Inventory (ISMI)

Consultoria en avaluació.

Que podem fer

1 Gestió

Obertament acompanya als centres en les gestions prèvies i durant la passació de l'enquesta per tal de facilitar la seva implementació.

2 Depuració i anàlisi

Obertament es fa càrrec de la depuració de les dades a partir de la matriu de resultats facilitada pel centre. També realitza l'anàlisi estadístic a partir dels resultats de l'escala BAMHS i de les diferents subescales. La matriu d'anàlisi serà lliurada al centre.

3 Informe

Obertament redacta un informe amb el resum dels principals resultats de l'anàlisi, incidint en els principals impactes generats per la implementació del distintiu, així com en les principals àrea de millora.

Consultoria en avaluació.

Que podem fer

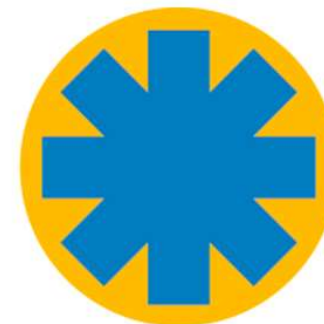
Consultoria avaluació			
DIRIGIT A	Centres de salut mental		
Obertament som experts en estigma i discriminació en salut mental i avaluació d'impacte en projectes de canvi de comportament		Serveis: ▪ Generació questionaris Online ▪ Preparació i enviaments de mailing ▪ Buidatge dades ▪ Elaboració i revisió dels càlculs estadístics ▪ Elaboració informe d'avaluació	

Consultoria en avaluació.

Pressupost servei de consultoria

Consultoria avaluació	Característiques del servei	Preu
Avaluació d'intenció de conducta	Acompanyament durant tot el procés d'avaluació • Generació questionaris online • Preparació i enviaments de mailing • Buidatge dades • Elaboració i revisió dels càlculs estadístics • Elaboració informe d'avaluació	370€

**Gràcies pel compromís
amb la lluita contra
l'estigma**

**COMPROMÍS
ANTIESTIGMA**

 obertament

*www.obertament.org
[@obertament_sm](https://twitter.com/obertament_sm)*